

Overwegingen bij het voederen van poeljen in niet-kooi huisvestingssystemen

Probleem

Poeljen moeten voldoende voedsel krijgen voor hun groei en ontwikkeling. In niet-kooi huisvestingssystemen kan het voor sommige hennen moeilijk zijn om zonder concurrentie bij de voederplaats en het voer te komen. Ondergewicht van poeljen zorgt voor een hoger risico op verenpikken tijdens de legfase.

Oplossing

In niet-kooi huisvestingssystemen moet het voeder gemakkelijk toegankelijk zijn voor alle poeljen in de toom. Besteed, naast een voldoende hoeveelheid voeder, aandacht aan een evenwichtige nutritionele samenstelling.

Voordelen

Een adequate en evenwichtige voeding bevordert de groei, ontwikkeling en gezondheid van de poeljen. Op lange termijn zullen poeljen met een gezond lichaamsgewicht beter presteren en hebben een lager risico om later te gaan verenpikken tijdens de legfase.

Praktische aanbevelingen

Onvoldoende ruimte aan de voederplaatsen en een ongeschikte voederfrequentie kunnen leiden tot frustratie, agressie en ongelijke groei binnen de toom. Zorg ervoor dat de voederapparatuur toegankelijk is zodat alle poeljen kunnen eten met minimale competitie. Afhankelijk van de stalgrootte kan er 6 tot 7 (soms zelfs tot 10) keren per dag gevoederd worden. Het is aanbevolen de voedertijden in blokken te groeperen, waarbij twee voedertijden elkaar kort opvolgen. Poeljen die de eerste keer niet hebben kunnen eten, krijgen de tweede keer wel toegang tot de voederplaats, aangezien poeljen die de eerste keer wel hebben gegeten, minder gretig zijn.

Om stress na de overgang naar een nieuwe stal te verminderen, is het aangeraden de voederapparatuur af te stemmen op die van de toekomstige legstal. Om het risico op verenpikken te reduceren, wordt best voeder in meelvorm in plaats van korrels gevoederd (Figuur 1). Verdunning van het voeder (ongeveer 15%) tijdens de opfok kan een bijkomende oplossing zijn om het risico op verenpikken te verminderen door de voedertijd te verlengen en ander voedergerelateerd gedrag te stimuleren.

Vermijd plotselinge veranderingen in het voeder tijdens de opfok, dit kan aanleiding geven tot een verhoogde incidentie van verenpikken tijdens de legfase. Het mengen van de verschillende voeders kan verstoring

TOEPASBAARHEID

Thema

Veehouderij

Sleutelwoorden

Poeljen, huisvesting, voederapparatuur en voeder

Context

Transitie naar en toepassen van kooivrije huisvestingssystemen voor poeljen

Beste in

Alle niet-kooi huisvestingssystemen voor poeljen: scharrel, vrije uitloop en biologische productie

Doelgroep

Opfokkers en adviseurs

helpen voorkomen. Vanaf de leeftijd van 3 weken dient onoplosbaar grit in een geschikte hoeveelheid en grootte te worden verstrekt om de spijsvertering te bevorderen.

Toepasbaarheid op het bedrijf

Systeem benadering

- Voeder de poeljen 6-7 (of tot 10) keren per dag, afhankelijk van de stalgrootte en het gedrag van de poeljen (alle dieren moeten kunnen eten met een minimum aan competitie); groepeer voedertijden in blokken.
- Voorzie voeder in meelvorm om het risico op verenpikken te reduceren.
- Meng voeders bij de overgang naar een nieuw voeder.
- Voor specifiek voederadvies, raadpleeg uw voederleverancier.

Evaluatie

- Beoordeel het gedrag van de poeljen tijdens de voedertijd: als poeljen rond de voederplaatsen staan te dringen wordt er niet vaak genoeg gevoerd.
- Volg het lichaamsgewicht en productieprestaties van de poeljen op en vergelijk deze met de standaarden van de broederij. Kijk naar de uniformiteit van de toom (proportie poeljen die binnen een marge van $\pm 10\%$ van het gemiddelde toomgewicht liggen). Een uniformiteit hoger dan 80% kan als goed beschouwd worden. De hoogste uniformiteit kan geobserveerd worden op een leeftijd van tussen de 15 en 16 weken.

Figuur 1: Voeder in meelvorm voor poeljen (Bron: Mona Giersberg, Utrecht University)

Verdere informatie

Web links

Guide on best management practices for the welfare of pullets https://ec.europa.eu/food/system/files/2021-06/aw_platform_platform_guide-welfare-pullets_0.pdf

Over deze praktische samenvatting en Best Practice Hens

Uitgevers:

Utrecht University (UU)
Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht
<https://www.uu.nl>

Auteurs: Dr Mona F. Giersberg

Editors: Mariana Y.R. Couto, Ángela Morell Pérez, Mona F. Giersberg & Bas Rodenburg

Project coördinator: Prof. T. Bas Rodenburg, Utrecht University (UU),
Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht, t.b.rodenburg@uu.nl

Best Practice Hens: Om eiproductie in niet-kooi systemen te ondersteunen en om het dierenwelzijn te verbeteren zal een consortium van 7 Europese partners enkele 'Beste Praktijken' opstellen omtrent eiproductie in niet-kooi systemen. Dit gebeurt in het kader van een pilotproject, gefinancierd door de Europese Commissie DG Santé. Deze 'Beste Praktijken' zullen praktische informatie aanbieden aan leghennenhouders om hen te stimuleren in de overgang van kooisystemen naar niet-kooisystemen.

Project website: www.bestpracticehens.eu/

Sociale media: Facebook en LinkedIn (@bestpracticehens) & Twitter (@BestHens) © 2022